

ԼԱՆՆՈՒՆ ԱՅԳԱՅԻՆ

ԾԱՂԻԿ շարաթը ե չ կու անգամ կը հրատարակուի, Չորեքշաբթի եւ հարաթ օրերն :
 Տարեկա չ բաժանորդագրութեան գինն է 100 զուրուշ արծաթ .
 — Վեցամսեայն 50 . — Գաւառաց համար 110 զրշ :

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պետք է ուղղել
 Առ Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անտօն Սարգսեան ,
 Կ. Պօլիս , Պապը Ալի Ճառտէօի Թիւ 20 :
 Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնը ետ չեն տրուիր :

ԹԻՒ 3 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐՍ.

1886 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 27 ՇԱՐԱԹ.

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԻՔ
 ԻՆՆԵՒՏԱԾՍՆԵՐՈՐԴ ԴԱՐՈՒ ՄԷՁ

Ամուսնութիւնը կնկան բնական վիճակն է, այն վիճակը՝ որուն մէջ աւելի երջանկութիւն կրնայ ունենալ :

Ամեն այն բան որ զինքն այս վիճակէն դուրս կը կեցնէ՝ անկարգ է, իրեն էութեանը մէջ, խռովութիւն կը ձգէ ու ընկերական հաւասարակշռութեան կը վնասէ : Ուստի ամուսնութիւնն ասանկ խիստ կարեւոր բան մը ըլլալով՝ պէտք է որ լաւ պայմաններու մէջ հաստատուի ու ամենածանր երաշխանորութիւններով չըջապատի : Ըսել հարկ չէ թէ հարկաւոր է որ ամուսնացելոց բարօրութիւնը միշտ նկատելու են ծնողք, միշտ առաջուց զգուշանալու են որ ետքէն անոնց մէջ բաժանում մը չըլլայ :

Դժբախտաբար օր օրի տասր հակառակը կը տեսնենք, ամուսնութիւնք ստէպ թեթեւօրէն ու

անապարանօք տեղի կ'ունենան : Ծնողաց ամենեւին հոգը չէ եթէ ամուսնացելոց մէջ վայելչութեան և բնաւորութեան միակերպութիւն չըլլայ, այն միակերպութիւնը՝ որով երջանիկ կրնան ըլլալ այն երկու էակներն որոնք իրենց կեանքը մէկտեղ պիտի անցնեն : Իրարու համար սէր մը ծընուցանելու մտածող չկայ, վասն զի սէրը չէ հիմախուս ամուսնութեանց առարկան, այլ աղգատոհմական նմանութիւնը, հարստութիւնն և ընկերական վիճակն է : Նիւթական շահուց հանգանակութեան, փառասիրութեան ետեւէ ըլլող խիստ շատ կայ, ու զգացմանց նկատող խիստ քիչ : Այս սովորութենէ այն կը հետեւի որ ամուսնութիւնն ոչ թէ միութիւն կրնայ ըսուիլ այլ առեւտրական ընկերութիւն մը :

Ծնողք հարսանեաց մէկ քանի օր մնացած մի միայն իրենց աղջկանց տանելիք օժիտով կ'ըզբաղին, և հարսնցուններն ալ մի միայն «տանթելաններուն ու ա-

կանակապ զարդերու կուտան խելքերնին և գրեթէ բնաւ փեսացունին : Ինչու որ աղջկանց համար՝ ամուսնութիւնն ըսելը զարդըսել է : միութեան ամենածանր կողմն այս է հարսերու համար, իսկ իր ծնողաց համար փեսային հարստութիւնը, անական վիճակըն ու աստիճանն է : Ոչ ծնողք և ոչ հարսնցուն՝ փեսացունն ապրելու եղանակին, անձնակտան հանգամանցն ու բնաւորութեանը վրայ կը խորհին : Եթէ երիտասարդական սխալմանց մէջ գըտնուեր է, ծնողք կ'ըսեն թէ՛ առնառակ մը թէ որ կարգուի՝ աղէկ էրիկ կըլլայ, եթէ անձի և խելաց կողմանէ հիւանդ է կանխահաս ծերուկ մի է, պաղ ու տխուր մէկն է, անոր ընթացքին կանոնաւորութիւնը կը գովեն : Եթէ խելացի ըլլայ՝ կը պարծենան, ու եթէ յարմար և տգէտ մէկն ըլլայ՝ բարեմիտ և գործունեայ կ'անուանեն : Իրենց աղջկան տարիքին վայելուչ տարիք մ'ունենալ կամ ոչ սիրով կ'ընդունին :

ծեր է նէ շատ փորձառու է հա-
րստութիւնը ձեռքին մէջ օրէ օր
արգասաւոր կըլլայ կ'ըսեն, եթէ
երիտասարդ է՝ գործունեայ ու
աշխատասէր է, վերջապէս փե-
սայացուն ինչ և ալ ըլլայ՝ ծնողք
կ'ընդունին զայն, բաւական է որ
հարստութիւն ու փառլուն վիճակ
մ'ունենայ:

Կրնայ ըլլալ որ աղջիկին իր
նշանածէն գարշի, ասիկա ծնո-
ղաց հոգ է, հարուստ է նէ.
Կրնայ ըլլալ որ աղջիկին անկէ
գարշելով ուրիշ մը սիրէ, ինչ
կըլլայ միթէ հարուստ չի պիտի՞
ըլլայ, ինչ պէտք է սիրան ու
հոգին նայիլ, այսօրուան ամուս-
նութիւնը զգացման խնդիր մը չէ,
այլ շահու խնդիր է, ծնողք կը
խորհին որ իրենց աղջիկը լաւ
կըթուած ըլլալով այրն ինչ ալ ըլ-
լայ կրնայ սիրել, ու այս խորհըր-
դածութեամբ իրենց խիղճը կը
հանդարտեցնեն, կարելի է որ
ծնողք՝ այս տեսակ միութեան
մը անբարոյական հետեւանքն ալ
գուշակեն երբեմն. բայց եթէ
աղջիկին մէկ կողմէ դժբախտ
պիտի ըլլայ, միւս կողմէ կարգը-
ւելէ վերջը ազատ չէ՝ . . . բաւա-
կան է որ ձայն չելլէ դուրս կը-
սեն:

Ինչ սոսկալի ապականութիւն
. . . Ո՛վ խոստման սրբութիւն, ո՛վ
ամուսնական կապի յարգանք,
ի՛նչ եղաք, ո՛ւր էք:

(Շարունակելի)

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

Ծաղիկ իւր ընթերցողներուն
միտքը բարոյականի դասերով եր-
բեմն երբեմն հրահանգել պարտք
կը համարի, Բարոյականի դա-
սերը միշտ կարեւոր եղած են և

կենսական, մանաւանդ այն ժո-
ղովրդաց և ազգաց համար, որք
կը դեգերին ի խաւարի և ըստ
ուերս մահու:

Մարդկութեան ամենամեծ
բարեբարներն այն մարդիկ են
եղած, որք ատեն ատեն զանա-
զան օրէնքներով և կանոններով
բարոյականի սուրբ դասեր աւան-
դած են, պատմութիւնը վիայ է
այն փրկարար արդեանց, զորս
մարդկութիւնը հետզհետէ վա-
յերած է շնորհիւ բարոյախօսու-
թեան: Մենք եւս որ այսօր ազգ-
մը ենք և կը գտնուինք ցան ու՞
ցիր դէրքի մը մէջ, չենք կրնար
բարոյականէ դուրս փնտուել մեր
ազգային գոյութեան յարատե-
ւութիւնը: Բարոյականը եւեթ
պիտի կապէ զմեզ իրարու հետ,
Բարոյական կենս. մենք պիտի
կրնանք ապահովել մեր ազգա-
յին փառքը, մեր նախնեաց ի-
շատակները:

Ինչ է բարոյականը.—Գիտակ-
ցութիւն մեր այն պարտուց, զոր
ունինք առ Աստուած, առ միմ-
եանս, առ ազգն ու հայրենիս
և այլն:

Այս գիտակցութիւնը պիտի
ուղղէ մեր կեանքն ու կենցաղը,
պիտի ճշդէ մեր պարտուց ուղ-
ղութիւնը: Մարդս պարտաւոր է
ճանաչել զԱստուած և Աստուա-
ծային արդարութեան վրայ կա-
տարելապէս հաւատք ունենալ,
ուրեմն մեր բարոյականի հիմը
պէտք է հաստատուած լինել կը-
րօնի ճշմարտութեանց վրայ, երբ
մարդս այս հաւատով օժտեալ կը
վարէ իր կեանքը, յալնժամ խըղ-
ճի հանդարտութեամբ կրնայ
գիտնալ թէ ինչին իր միւս պարտ-
քերն որ ունի առ անձն իւր և
առ ընկերն:

Մարդս իր անձին նկատմամբ
եւս ունի այնպիսի պարտքեր,
զորս գործադրելով կը պատրաս-
տէ իւր իսկ երջանկութիւնը.
անձնական պատուոյ զգացումը,

ծնունդ է այս պարտուց գիտակ-
ցութեան: Մարդ երբ ինքզինքը
կը ճանաչէ, դիւրաւ կզգայ թէ
իւր պատիւն ամէն բանէ աւելի
թանկագին է իւր համար: Մարդ-
մը չգիտեր թէ ինչ է պատիւ ըս-
ուած բանը, չուտով ինքզինքը կը
ձգէ մոլութեանց օղմին մէջ, եւ
վայ անոր, որ միանգամ գլորի,
վասն զի այդ օղմէն ինքզինքը
մաքրելու կամ բոլորովին սրբե-
լու համար շատ ու շատ ջանից ու
աշխատութեանց պիտի կարօտի,
Մարդուս համար պատուոյ գի-
տակցութիւնը կը գոպէ կիրքն,
որ շատ անգամ մեր դժբաղդու-
թեանց գրեթէ ամենուն գլխա-
ւոր պատճառն է: Չեմք ուզեր
այս մասին երկարօրէն գրել, ար-
դէն այնպիսի բացայայտ ճշմար-
տութիւն մը ինքնին կը խօսի,
որ մեր այս մասին երկար բարակ
գրելը աւելորդ կը համարիմք,
մեր ընթերցողք փորձով գիտեն
թէ պատուոյ գիտակցութիւնը
զմեզ միշտ փրկած է այնպիսի ա-
ղէտներէ և փորձանաւոր վտանգ-
ներէ, որոց ենթակայ ենք աշ-
խարհիս մէջ իբրեւ տկարագոյն
արարածներ:

Ուրիշ առթիւ պիտի խօսինք
այս կարեւորագոյն նիւթին նը-
կատմամբ, որքան կարելի է հա-
մառօտակի, զգուշանալով ձանձ-
րացնելէ մեր պատուական ըն-
թերցողները:

Վ. Ա. Ս.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Չարչէնպիհ կիւնիւ Սատրա-
զամ տէվէթլու Ֆէխամէթլու
Բեամիլ բաշա հազրէթլէրի՝ Մա-
պէյնը Հիւսայունտան Պապը Ալի-
յէ թէչրիֆլէրիտէ, մէհլիսը
խասսա տուխուլ իթմէղտէն էվ-
վել էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիք վէ
հաթոգիկոսը բիւթպէթլու Աղար-

եան էֆէնտի հազրէթլէրինի տա. վէթ պուլուրարագ, զաթը հազ. ըէթի Բատիշահի թարաֆընտան Օն իւչիւնճի լէոն Բարա հազրէթ. լէրինէ դայէթ գըյմէթտար պիր եիւզիւք հիտիյէ պուլըուլարդը. նը, վէ պու հէտիյէի Օէնիյէին պիր նամէի Եահանէ իյէ պէրա. պէր քէնտի վէսաթէթիյէ Բարա հազրէթլէրինէ թէոյի՛ սուլունասը զաթը ըազրէթը Եէհրիյարի թա. րաֆընտան էմր ու իրատէ պուլ. ըուլտուղընը Բարրիգը միւշարի. լէյհ հազրէթլէրինէ թէպիղ, վէ պու արալըգ վագը օյան եօրթու. լարըն խիթամ պուլմասըյա յուն. վարըն Դինճի չարչէնպիհ կիւնիւ եօլա չըգմասը գարարկիը օլարգը. նը իշար ու պէյան պուլուրմուշ օլմաղլա, «Բաթրիգ Աշարեան է. ֆէնտի հազրէթլէրի» իշպու էմր ու իրայէ մուճիպինճէ, Տէրսաս. տէթտէն հարէքէթ իտէճէկի իս. թիլպար օլընմըշ տըր:

Արալունեան ֆագ. Կարապետ Ե. պիսկոպոս իճրաի վէքեալէթ ի. տէճէք տիր:

ՃԻՐ. ՇԱՐԳԻՑԻ

Նախընթաց իրիկուն Մեծ. Ե. սայեան եղբարք Բերայի մէջ լօնտայի պարսկական Ղեւսպան վսեմաշուք Մելքօն խանի փա. ուաւոր կոչունք մը տուած են, ուր ներկայ գտնուած են նաեւ մայ. րաքողաքիս պարսկական դեա. պան Միրզա Մօհսին խան և բո. լոր բարձրաստիճան պաշտօնա. տարք:

ՀԱՅԵՐԷՆ ԽՕՍԻԼ

Ուրախութեամբ կը տեսնեմք որ Հայ ընտանեաց մէջ լոկ հայե. ընն խօսիլը տակաւ մուտք գտնե. լու վրայ է, Նախ և առաջ բարձ. րագոյն ակումբներէ սկսելով այս յառաջդիմութիւնը շուտով ծա. ւալեցաւ ընդ հանուր ազգին տիկ. նանց և օրիորդաց մէջ:

Մինչդեռ այս նորուաներու համար դիւրըմբունելի ոճով հը. րատարակութիւններ պէտք են, մեր անբաղդ ճատակագրէն, կարգ մը գրագէտներ այդ մեծ գործոյն միջամտելով, հայերէն լեզուն ճաղը դրեր կը տանին, Այս պարոններուն եթէ մէկը ել. նէ՛ ըսէ թէ «Գլխերնուդ շատ վեր նուերական գործի մը միջամտ. լով, ապագային ազգը մեծ փասս պիտի կրէ» անմիջապէս աշխար. հի ամենէն տգէտ, ամենէն զրգ. ուելի մարդը եղաւ զնաց. «Գիտ. տոնք իրանց բան մը չը խանալին դեռ չեն գիտեր. թերեւս քր մը կատարեալ վարժապետներ ըլլան բայց այսօր աշակերտի պայու. սակնին դեռ ճիտերնուն կտխ. ուած է. կը նմանին այն ուսում. նաւարտ նաւագներու, որք դեռ Ովկէանը տեսած չեն:

Այս կարգի գրագէտները զի. րար այն աստիճան կը խնկար. կեն որ, մարդ կամայէ կարդա. լու, Մին Հիւկօյի հաւասար կը հուշակէ միւսը, ուրիշ մը Լա. մառթիւնէն գերիվեր կը բարձ. րացնէ իւր ընկերին հանճարը, Տէր վկայ ասոնց իրարու շուայ. լած գովասանութիւնները կար. դալով, մարդուս միաքը սա՛եց. րակացուիեան կը յանգի որ՝ կամ ասոնք Եւրոպացի մեծ անձանց հրատարակութիւններն չեն կար. դացած, (ճիշդն ալ այս է) և կամ, կարդացածնին չեն հասկը. ցած:

Ուսուցիկ անուններով գրքեր կը հրատարակեն որոնց ոճը ե. րես ենելու բան չէ. գրաբառին հոգին ելած, աշխարհաբարը նը. ւաղած, կազն ի կաղը կրկնու. թիւններովնին, անկարելի է որ ընթերցողին՝ նախ յօրանջումներ. րէ յետոյ խոր քուն մը չը պատ. ճառեն, ճշմարիտ «Նարքոթիկ» ներ, որոց թոյնը զգալի կերպով ազդելու վրայ է մատաղ ման.

կանց՝ կակղիկ և ընդունակ ու. ղերներու մէջ,

Չե՛մք ըսեր թէ այդ գրա. գէտնոր բոլորն ալ տգէտ են, ասոնք լոկ քերականներ են՝ ո. ըոնք գործնականը չեն գիտեր և սովորու համար բոս մեզ՝ դեռ շատ ժամանակի կը կարօտին:

Ի Լ Մ Ի Ի Տ Ա Ր Է

Իշպու էվրօպայւլարըն «Է.քօ. նօմի» թապիր իթտիքլէրի իլմի իտարէ, էն զիյատէ պիզէ լազըմ տըր. շիւնքի էն ֆաքըր միլլէթ պիզիղ տեսէք, զսնն էտէրիզ եանկըշ սէօյլէմիշ օլմալըգ:

Էվէէ խոստուարտա իլմի ի. տարէ պլլմէքլիկ գատընյարա ա. յիա իքէն, պազը միւսթէտնա. լարընտան մատա, հէման քեաֆ. ֆէսի, մուսրիֆլիք էթմէքտէ տիրլէր, «Եօ՛ք» լուղէթինի հէր հանկը լիսանտան սէօյլէտէն աղ. նամաղլար — Աղալարըն պօրճու տըր էվին էքսիկ կէտիկինէ պա. գաճագ — ճէվապը գաթիսի, քէնտիլէրէ պիր սէրմայէ օլմուշ տըր, շուտա վար քի հէր նէ միսրիֆլիք հանլարը իտէտէ, ի. րայէ իթտիքլէրի էքսիկ կէտիք. լէրին իւղերինէ իլպէ էտէրլէր. մէսէլա, պիր գատընըն բէք կիւ. զէլ կիլիլէճէք պիր ֆիսթանը պուլունտուղը հալտէ, մօտասը կէչտի եէնի պիր ֆիսթան լա. զըմ տըր տէր. օլուր էվին էքսիկ կէտիկի, Աժա զէվլէրինին խա. րապիլէթինէ մուճիպ օլուպ, քէնտիլէրտէ սէֆալէթէ տիշար օլուրլարըմըշ սալա վաղիֆէ էաին. մէզլէր:

Պիզիմ պու եազաքըլարըմըգ. տան աղնաշըմասըն քի էրքէկ. լէրտէ մուսրիֆլիք հանն եօք տուր:

Եալընըգ գատնլարա գըյա.

սէն էր քէկէրտէ շու մուզիրը վէ պահիսի խարապիյէթ , խույ , հիչ տէկիլի իսէ գատընլարտան 0/0 20 էքսիկ տիր :

Պունունտա սէպէպի շու տրր քի էքսէրի բարաեր գապանան էրքէկէր օլտուղընտան , քազան . ճըն միչքիլաթը՝ իլէ պու արա կէօղլէրի էօնիւնտէ պուլունա . րաք , միւսրիֆլիկէ՝ էօլլէ գօլայ , գօլայ , ճէսարէթ էտէմէյէճէքլէրի աչիքեար տրր :

Իմտի գտաընլարըմըզ տա . խի՝ մահգա էանաֆ գատընլարըմըզ . զէվճլէրինին ճօքա լուղէթինէ ինանմալը . ամա տէմէյիզ քի հէր էօք տէտիքլէրինէ ինանսընլար , էօլլէ էօքլարա ինանմալը տըրլար քի՝ էօք օլտա տա օլապիլիք : Պիզճէ իլմի իտա . րէի քիթապտան տէրս ալմաքլըք հէր քէսին իչի օլմատըղընտան , գատընլարըմըզ քէնտի էվլէրինտէ կէօղլէրի իլէ կէօրտիւքլէրի իսրաֆլարտան իճթինապ իթմէլի տիրլէր , էկէր նազարը ինսաֆլա պագարլարսա պու բէք գօլայ տրր : Չիրա ինսաֆ իլմի իտարէնին թէմէլիտիր :

ՆԵՎԻՅԷ

ԹՕԱՅ ՊԻՐ ՎԱԳԱԱ

Ղալաթատա Գրէտի-ժէնէրալ պանգասընտան կէչէնլէրտէ միւսիւնիւն պիրի պէշ երւզ լիրալըք պանգնօթ ալարագպիր զագէթա . եա սարըպ բաքէթ էթտիքտէն սօղրա , պանգանըն գարըսընտան չըքար իքէն , գարչը սըրապընտա պուլունան Ալանլը լօքանթասը կէօղլիւնէ իլիչէրէք , եէմէք եէմէղէ կիրէր , վէ էլինտէքի բաքէթի եանընտա մասանըն իւսթիւնէ գօլտուքտան սօղրա , պիր չօրպա սըմարլար :

Չօրպա կէլիր եէմէղէ պաշ-

լար . չօրպասընը եարըմ էթմէղէ տէն , ճամտան կէօրիւք քի պիր տօսթու կէչիւք , լօքանթանը . յա շու միւսիւլիւ չաղըր տէմէյէ վագըթ քալմաքսըզըն կէչիպ կիտէճէկինի թէրք իտէրէք , բաքէթի վէ եարը պըչուք չօրպասընը պրաքրպ , լօքանթա գարըսընտան տըչարը ֆըլանըր :

Լօքանթանը միւսիւնիւն ավտէթինէ պիր միւտտէթ պէքլէտիքտէն սօղրա , զայրի կէլմէյէ . ճէկինի աղնալըպ , մասանըն իւստիւնտէն թագըմլարը գալտըրտըղը սըրատա , պաքար քի բաքէթինի տախի ունութմուչ , տլըր չէքմէճէսինէ աթար :

Ֆերտասը կիւնիւ աճէլէթէն կէլիպ , լօքանթանընը պուլուր :

— Պագասնա էֆէնտի , անապա տիւն պուրտա պիր բաքէթ պրագմըչմըլըմ . . .

— Էվէթ պիր բաքէթ պուլտոււ մասանըն իւսթիւնտէն ամա , պիլմէմ սիզի՞ն մի պաշլիասընըն՝ մը . իչինտէ նէ՞ վարըտը :

— Պէշ երւզ լիրալըք պանգնօթ . . .

Պու հավտիսին իւղէրինէ տօսթոււուլ լօքանթանը չաշըրարաք , կիտէր աճէլէ բաքէթի չէքմէճէտէն չըքարըպ կէթիրի , աշարլար պագարլար քի՝ ֆիլվագը իչինտէ պէշ երւզ լիրալըք պանգնօթ , մէվճուտ տուրուքօր : Պիզիմ միւսիւ թապիի սէվինճ . լէ պանգնօթլարը գօլնունա գօլտուքան սօղրա , պօլ քէսէտէն չըքարըր պիր մէճիտիյէ ուզաթըր լօքանթանընա :

Միւսիւնիւն պու ֆէվքէլատէ թամաքեարլըղընա պիրիմ հիւր . մէթլու լօքանթանընըն ճանը սըքըլարագ տէր :

— Պու մէճիտիյէի նէ՞ տէյի վէրիէօրսուն :

— Ալըն , սիզին պաքչիչինիգ տիր :

— Պէնտէնիգ պաքչիչ իստէմէմ . եալընըզ տիւնքի եէտիղի-

նիգ չօրպանըն բարասընը վէրմէկէ ունութտուընըզ օնու վէրին :

— Գանչ բարա տըր օ :

— Ալթմըչ բարա :

— Էհ , մէճիտիյէտէն ալըքօյունտա քուսուրընը վէրին :

Լօքանթանընըն ճանը սըքըլարաք—Եաղնըչ կէլտինիգ միւսիւտէր , սարբաֆ տիւքքեանը քէօչէ պաշընտաքի տիր :

ՉՕՐ Տ Ա Յ Ա Ք

(կէլէն յիսիւն)

Պիզիմ միւսիւ Գօրգօթ հիտտէթինի թէսքին էթմէք իչիւն բէք չօք կիւնիւք չէքէրէք , մէսէլէյէ՝ աթիտէքի վէհճ իւզրէ խիթամ վէրմէք իսթէտի :

— Սանա պին տէֆա տէտիմ քի Պօնմարչէտէ բաստ կէլտիմ . . եաղմուլու պիր կիւնտէ խալգպիր պիրինի եթիէրէք Պօնմարչէյէ կիրիօրըտը . գալապալըքտա սըքըչտըմ , տիւչէճէք կիպի օլտըմ , մատմագէլ Գ . . . արգամ . տալըմըչ աեաղընա պաստըմ . հէմէն բարտօն տիլէմէք իչին կէրի տէճնտիւմ վէ տիլէտիմ . իչիթէ պո՛ւ . . .

— Էյ պոնա կիւլէյիմ . պու հիչ պաշկա պիրինին աեաղըր բաստ կէլմէյիպտէ , հէման քիւչիւկ Գ . . ին աեաղընա՞ մը պաստընըզ :

— Չօք չէ՛յ . . . թէսատիւֆ օլմա՞զ մը :

— Տէմէք քի աեաղընա պաստըղընըզ վագըթ , սաշլարըն սիյահ օլտուղուընը կէօրտիւնիւզ :

— Աման Ալլահ սէն սապըր վէր :

— Քա պու հիյէթլէրին քիմէտիր , պունլար ճէվապ վէրմէք տէյիլ :

— Աման էֆէնտիմ , սանա նէ՞ ճէվապ իստէրսինքի վէրէյիմ :

— Պանա ֆրանչըման սէօլլէ-

մէլէքի պէնիմ հագգըմ վարաըր :

— Զտթէն օն տէֆա տըր , հագգըն վարտա տէտիք , բար- տօնտա տիլէտիք :

— Էօլէ եարըմ աղըզ բար- տօն տիլէմէք օլմազ . . .

— Պանա պագ Տիւրիկ , Ալ- լահ պիլիւր քէյֆիմ եօք տուր , ըհնա էտէրիմ միւրիվլէթ էտին- աէ դըսա քէսին , աբթըք բա- հաթլանսաք տահա էյի օլմա՞զ մը :

— Պու չօք գօլայ եօլտուր . պիր ատամ հագգսըզ օլտուղու- նը կէօրտիւղի կիպի , հաստայըմ տէյերէք կէրի շէքիլիւր . աճապա պէն հաստա տէյի՞միլիմ . պիր սահաթ տըր օտանըն իչինտէ չարք կիպի տօլաշտըղընտա , եիւրէյիմի տէ պարապէր չէվիւրիեօրսուն :

(Խօճա Գօրգօթ թահամմիւ- լիւ գալմայաճաղընը կէօրիւննէ) Սիզի եալընըզ պրագայըմ . իստէ- տիկինիզի սէօլէյիւր — տէյերէք օտատան չըքըպ սայօնա կիտէր վէ պիր տագիլգա սօնրա մատամ արգասընտան սալօնա կիրէր :

— Պու գօմէտիւնիզի նէ՞ վա- գըթ պիթիւրէնէքսինիզ . պիլիւր- սինքի ինաճըր ատամարը սէվ- մէմ . աճապա քիւչիւկ Գ . . . ին սաչարը սարը օլմուչ սիյահ օլ- մուչ , պէնիմ ումուրըմտա՞ յըտըր :

— Իլթէ սարը սաչըտըր տէ- տիքա՞ . . . Ալլահ , Ալլահ . . . պէ- նի բահաթ պրագսանա (տօղրու եէմէք օտասընա էնէր) :

— (Արքասընտան եէթիչէրէք) Պէյկիւր սիւրիւհիւսիւ կիպի ֆէ- նա ֆէնա լագըրտըլար սէօլէտէ- ճէկինէ տահա թէրպիլէի պիր էթվարլա պանա ճէվապ վէրէ- պիլիւրսինիզ . զիրա պիլմէմ նիչին , սընըրարընըզ աեաքլանտըղը կի- պի , թէրպիլէի բաֆա գօեօր- սուն :

(Խօճա Գօրգօթ ճէվապ վէր- մէքսիզին մաթպաղա էնէր) :

— (Արգասընտան եէթիչիւր)

Զաթը էյի պիլիւրսինքի էօլլէ հիտտէթիւնի սաքլաեարաք գա- ընէզ սաքլար ատամարը սէվ- մէմ . պիր ատամ ճէսուր օլմալը , հէր շէյ կէչիպ կիթմէի , ունու- թուլմալը , սաֆտէրուն տատար սահիհ տիր քի պագը պիրտէն պիրէ հիտտէթիւնիլիւրէր աճա , պիրագ սօղրամա կէչէր կիտէր պիր շէյ գալմազ :

— Իշտէ պու սըրատա պէնտէ սէնին էֆքեարընտայըմ :

— Նէ՞ տէմէք իստէեօրսուն , չարուք սէօլլէ պագայըմ . . .

(Քէնտինի գապթ իտէրէք) Հի՛չ պիր շէյ , հիչ պիր շէյ . աճ- ճաք սօն տէֆա օլարաք սէօլլէ- ըրիմ , պէնի բահաթ պրագ (տօղ- ըու հավիլէ գտչար) :

— (Արգասընտան եէթիչէ- ըրէք) Գարըսընըն եիւղիւնէ սիլլէ վուրտուղը իչին Գ . . . էֆէնտիլի հագգըլը պուլուեօրսուն էօլլէ՞ մի . . . կալիպա օնա թագլիտ էթմէք արզիւսինտէսինիզ . պէնի Զիպա կիպի մահալլէպիտէ՞ն եա- ըրըլըզ զանն էտէեօրսուն . հայտէ սէնի կէօրէյիմ , եալընըզ բար- մաղընըն ուճը իլէ հէլէ պիր տօ- քանտա պաք , եարընքի կիւն արթըք հայաթտա օլմազսըն (եաք- լաչըպ էլլէրինի եիւղիւնէ տօղրու ուղաթարաք) հայտէ տօքան պա- գայըմ , պիր գարըյա վուրմաեա գատար ալաքըլըգա ճէսարէթ էթ պագայըմ . . . չու պէնտէքի թըր- նաքլարը կէօրիւեօրսըն , Ալ- լահ պիլիւր եիւղիւնիւ կէօրիւնիւ բարչտ բարչա էտէրիմ հա՞ . . .

— Քէնտինէ կէլ Տիւրիւկ , պաչ բարմաղըն կէօրիւմէ կիր- տի . . .

— Գօլումու պրագըրմըսըն , եօքսա շիմտի նէգատար սէսիմ վարսա ճան գուրթարտն պաղը- ըրը , տիւնեայը պաչըլըգա եըղա- ըրմ :

— Էօլլէ իսէ բարմաքլարընա տիգգաթ էթ :

— Սէնի խային սէնի՞ . . . քիւ- չիւկ Գ . . . սարը սաչըլ օլտուղը իչին պէնի պօղմաեա գատար չը- քըչասըն հա՞ . . . հայտէ պօղ պագայըմ , պաչլա պագայըմ . . .

— Աման Ալլահըմ պաչըմ տէօն . մէյէ պաչլատը նէրէյէ գաչա- յըմ . . . Զըլտըրմաք պիր շէյ տէ- յիլ (պահնէ գաքըսընա գօչար) :

— (Արքասընտան եէթիչէրէք) Տօքանսանա պագաեքիմ պանա , իշտէ սանա մէյտան օգուեօրուժ տօքանսանա , էվէ՛թ , էվէ՛թ , քիւչիւկ Գ . . . սարը սաչըլ տըր , (Պաղչէյէ չըգար) :

— (Տահիմ արքասընտան) Իչ- թէ սարը սաչըլ տըր , սարը սաչ- լը տըր , տօքանսանա՞ պաքայըմ , սարը սաչըլ տըր , ալաք հէրիֆ տօքանսանա՞ պանա . . .

— (Խօճա Գօրգօթ տահա քաչաճաք եէր արար , պա- գարքի պաղչէյէ գատար կիթ- միչ :

— Պէն սանա տէտիմ ալը քի ճէսարէթին օլմաեաճաք , պա- նա տօգուլնամաեաճաքսըն , իշտէ պահչէյէ գատար կէլտիք , եա- լընըզ , քիմսէ շահիտ օլմազ , տօքանսանա՞ պագայըմ , հայտէ . . . իշտէ սարը սաչըլ տըր . . .

— Տիւրիւկ , աեաղընը էօրէ- ըրէք եալվարըրըմ , պէնի տէլի էթտին , սո՛ւս օլ արթըք :

— Սարը՞ սաչըլտըր :
— Էլվէրտի տէյօրուժ ,
— Սարը սաչըլտըր սա՛րը . . .
— Բատէթիմ էլտէն կիտէ- եօ՛ր . . .
— Սաք սարը :

— Պիզիմ խօճա Գօրգօթուն ար- թըք թահամմիւլիւ թիւքէնէրէք — ա՛լ սանա գըրմըզըլըսընը — տէ- յիւպ տապանճա բաթլարճասընա պիր սիլլէ աչկ էթտի իսէտէ , հէման ագլը պաչընա կէլէրէք եաքտըղընտան բէք նատիմ օլտու- ֆաքաթ ագսի՞օլարագ , սիլլէ- նին շիտտէթի մատամըն սընըր- լարընը օթուրտուպ , ագլը պա-

ընա կէտի վէ պաշտոնը աղումա-
ղա . . .

— (Միւսիւ Գորգօթ տիգ իւս-
թիւնէ կէլերէք) Տիւրիւկ . իքի
եիւզ էլի պին տէֆա ավֆընըզը
տիլեր վէ մէրհամէթինիգի բեճա
էտէրիմ քի պու էթտիդիմէ բէք
. . .

— Հայրը պէնիմ գօճաճըղըմ,
ադսի օլարաք պէն սիգտէն ավֆ
տիլերիմ քի պէօլէ սիգի թահ-
րիք էթտիմ . պէն հազգսըզը-
տըմ . չիմտի խաթըրմա կէլիօրքի
սարը սաչը օլան քիւչիւկ Գ . . .
օլմալըպ , եինէ ագթրիսլերտէն
մատմաղէ Ս . . . սաըը սաչը տըր .

Միւսիւ Գորգօթուն թօզատը
չիտտէթինաէն զէվհու զէվճէ ա-
գըլարընը պաշտարնա թօրլաեա-
լաք , պէօլէ պօշ պիր շէյ իչին
պիր պիրլերինին գալպլերինի գըր-
աըքլարընա բէչիման օլուպ , էս-
կիսի կիպի եինէ մուհապէթլէ
եաշամաքաա իմիչլէր :

ՀԻՔԵԱՅԱԹ

Հայէթ մաղտուր հալտէ պու-
լունան պիր առամ , զէնկին պիր
էֆէնտիլէ՝ պէլքի պիր հիմմէթ
իտէր զաննը իլէ բեճայա կի-
տէր :

— Աման էֆէնտիմ , բէք ֆէ-
նա հալտէյիմ , սըրըմը գաթը-
նըրաան պաշկասընա աչամամ ,
ֆաքըլըք կէլտի գարըմը էլէ ալ-
տը , նէ ետբաճաղըմը պիլմէմ :

— Սաքըն աչըպ իչերի ալմա-
յասըն հա . . . պաքսանա գար-
տաչճա նասիհաթ իտէյօրուճէ-
վապ վէրտի :

էֆէնտի իլէ ուչաք մապէյ-
նինաէ պիր միւքեալէմէ :

— Պանա պաք Օհան , նէն
պէնիմ եանըմտա էմէքտարսըն ,

ֆաքաթ պէսլէմէ իլէ պաշկա
հալտէ կէօրիւեօրուճ սէնի :

— Էֆէնտիմ պունտա սիգճէ
պիր շէյ եօք , օ պէնիմ պիլէճէ-
յիմ շէյտիր :

— Էյի ամմա սօղրա զափալ-
լը գըզըն նամուսու պիր բարա-
լըք օլուր :

— Պուտա օնուն պիլէճէյի
շէյ տիր :

— Էյ պարէ նամուսլու սու-
րէթտէ էվէնին :

— Օլ խուսուս պիլիմ իքի-
միդին պիլէճէյի շէյ տիր :

— Պիլմէմ , պաք չիմտիտէն
սէօլէյօրուճ էկէր պու հալ տէ-
վամ էտէճէք օլուրսա՝ , սէնի եօ-
լա գօյաճաղըմ :

— Օտա սէնին պիլէճէյի շէյ
տիր . . .

Էօտիւնճ ագչէ ալըպ վերէն-
լերէ պիր նասիհաթ :

Պիր տօսթունուն սերհօշ հա-
լինաէ քէնտիսինէ էօտիւնճ ագ-
ճէ վէր . զիրա պիր իքի կէօրէ-
ճէկինտէն , սերմայէնի գաթլա-
մըջ օլուրսըն :

Մուղալըք օլարաք , սերհօշ
առամտան ալա իսթիգրապ էթ-
մէ . չիւնքի պիր վերիպ իքի պէլ-
լէյէճէկինտէն , ագլը պաշընտա
օլտուղը վազըթ , պիր թիւրիւ
սէնին հիսապընա գանաաթ կէ-
թիլմէգ :

— Մամա , ինասնլար նէ՞ վա-
դըթ էօլուր . . .

— Օղլուճ օնու պիլգ պիլմէ-
յիգ , Ալլահ պապա նէվագըթ չա-
ղըրըսա , ինսան օվագըթ էօլուր :

— Էօլէ իսէ պէնի չաղըրտը-
գընտա , իլիթմէզլիլէ վուրուրըմ :

Սարաֆըն պիրի , եաքըն պիր
մահալին էօչրիւնիւ իլթիգամ էթ-
միլ , թահսիլաթ իլիւն քէօլլերի

կէզմէտէ , Յ—4 կիւն գատար
թապիր էվինտէ պուլունամազ :

Պիր սապահ էրքէն էվինէ ավ-
տէթ իտէր քի գարըստա էր-
քէնճէ հէնիգ ուլանմըջ , մահմուր
պիր հալտէ կէօղլերինի օվալա-
եօր .

— Սէվկիւլիւճ աճապա պիր
բահաթսըզըղը՞ն մը վար կէօղլէ-
րին շիւմիլ , բէնկին աթմըջ . պէս
պէլի եաթաղըն բահաթսըզըմըջ-
տա ուլուեաճաճըջըն . եարընտան
թէզի եօք գարեօլանը տէյիլ-
տիլթէյիմ , բամուք շիլթէլէր վէ
գուլթիւլիւ եաստըքլար այտըրա-
յըմ քի բահաթ էտէսին :

— Հայրը գօճաճըղըմ օնլար
պօշ շէյլէր տիր , պէն սէնին մա-
ղապատաքի անա տէֆթէրինին
իւզէրինէ եաթմաաղըքնա , բա-
հաթ էտէմէէէէէյիմ :

Էվէլի կիւն ագչամ իւսթիւ էլ-
լի եաչընա եաքըն՝ ֆաքաթ սիւ-
սիւնճէ հայրճա գահմէթ շէքմիլ
օլտուղը սիմասընտան պէլի միւ-
սիւնիւն պիրի , իքինճի տէֆա
էվէնիպ ալտըղը կէնճ մատամը
իլէ , ուֆաք պիր գըզ չօճուղը-
նըն էլինտէն թուլմուլ , թագ-
սիմտէն կիտէլլէքքէն , օ արա
տէօրթ պուլնուլու պիր քէչի
կէօթիւրտիւքլէրինի գըզը կէօ-
րիւպ սօրաու :

— Գուզուճ աղապա , չու կէօ-
թիւրտիւքլէրի նէ՞ հայվան տըր
. . .

— Քիչի տիր գըզըմ :

— Հիլ պէօլէ քէչի կէօրմէ-
միլիտիմ , քէչիլէրին պուլնուլու
իքի օլուր , պուլնուլուքի նէյէ՞
տէօրթ թանէ տիր :

— Գիմ պիլիւր , կէօրիւնիւր
քի պու քէչի տէ իքի տէֆա էվ-
լէնմիլ տէ օնտան տըր .

Պիլիմ միւսիւ Գորգօթա էվէ-
լի կիւն պիր տօսթու բասթ կէ-

լէրէք եօլտա տուրտուրթար :

— Աճէլէ էթմէ , հաղըր բասթ կէլմիշ իքէն , սանա պիր շէյ սօ-րաճաղըմ :

— Պուլուրուն սօրուն . . .

— Ձաթընը «Պօթանիք» օ-գուժուչսընը տէյի՞ մի :

— Մաշալլահ , օգուժաքտա սէօղ մի :

— Մանթարըն զէհիրիտի նէ՞ր . տէն պէլլի օլուր :

— Բէք գօլայ տըր ճէվապ վէրտի . մանթարը եէտիքտէն սօղրա պէքլէմէլի , զէհիրլի օլուր-սա մութլաք պէլլի օլուր :

* *

Կէչէն բաղար կիւնիւ Պէյօղ-ղունտա Բըթիշան պաղչէսինտէ , իքի մատմաղէլլէր կիզլիճէ աթի-տէքի մուպահասայը էթմէքտէ իտիլէր :

— Շու , պէնտէն կիզլէմէ տօղրու սէօլլէ , քա՛չ երաշքտա-յըտըն ամուռ էթմէյէ պաչլա-տըն իսէ :

— Ինանըրսան հաթըրմտա տէյիլ տիր , օվաղըթ բէք քիւ-չիւկ օլմալըյըմըյըմ :

ԳՈՒԻԹԷՁ

Վաճառական մը իւր գրտգ-րին :

— Պարոն , տարին լրանալը մօտ է , պիւանչօն պատրաստել սկսա՞ր . . .

— Գրեթէ մինչեւ կէսը պատ-րաստ է :

— Ինչպէ՞ս կը տեսնես այս տարի :

— Անցեալ տարուան բացը կալուածներուդ ծախուելովն գոց ուեցաւ . այս տարի կարծեմ հա-չիւներուն բացը վաճառատան բանալիով պիտի գոցենք :

* *

Պիրատէր պու կիւն իզնիմիտէ կիտէեօրըմ :

— Ագսի օլաճազա՞ , Բէթրի ,

սէնինտէ հիշ բաղդըն եօգ , իքի սէնէ տիր իսմինին հաֆթասըտը-չարըեայ կիտիլմէք իշուն պիքէր իշ տիւչիւեօր :

ԳՏՆՈՂԻՆ ՊՐԱՎՈ՞ . .

— Լրագրաց մէջ ստոյգ տե-ղեկութիւն մը .

— Բուտրասըզ աղջիկ մը :

— Անձնուէր երեսփոխան մը :

— Առանց ակնոցի , սիրահար մը :

— Պարաք չունեցող մը :

— Թուրնիւսիզ մատամ մը :

— Փորը կուչտ խմբագիր մը :

— Թրախօմասըզ կարգուող մը :

— Հիւանդութեան բուն ա-

նունը գիտցող բժիշկ մը :

— Սոլֆաթօսըզ բէչէթա մը :

— Փուլսըզ լրագիր մը :

— Եամասըզ փօթին մը :

— Եաղսըզ փաթօ մը :

— Շիրքէթի խթրիէի շոգե-նաւերուն մէջ նստելու աթոռ մը :

— Ձի հեծնող հրեայ մը :

— Երթում չընող խանութպան մը :

— Առանց Բիպէրօնի տղայ սնուցանող մայր մը :

Ս. Ս.

ԿԱՐՆԻՈՐ ԱԶԴ

Վեցերորդ չըջանակի թագա-պետութեան թէփէ պաչիի պար-տէզին համար կիրակնօրեայ վար-ժապետ մը կը փնտուռի զոր պէտք է գիտնայ ստնտուներու գիրկի երախաներն լուեցնել , ա-նառակ տղայոց վազվառուքն ար-գիլել . և սիրահարաց նամակներ-րուն կանոնաւորապէս փոխանա-կութեանն հսկել :

Ուզողը պէտք է գիմէ . . . ուր որ ուզէ :

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

2

Մեծ մարգարէ մ'եմ աշխարհի համակ

Եւայի դուստրը չինեցի վերմակ
Կէսս Հայերէն ահ կազդէ մարդ-կանց ,
Կէսսէ Տանկերէն տիտղոս բոյոր չանց :

Նախկին հանելուկին լուծումն էր Անիւ . Թ. Մ ՀԱՃԵԱՆ

ԱԻԵ ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ

ԻՐԱԻՍԳԷՏ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Փարիզու իրաւադիտութեան վարժարանին մեջ իւր ուսման ըն-թացքն աւարտելէ յետոյ վկայա-կան ստանալով մայրաքաղաքս ե-կած է : Իւր գրասենեակն է առ-այժմ Պահճէ գարու Շէյխ-իսլամ խան-թիւ ԱՅ :

Դատերու փոխանորդութեան և այլ և այլ տեսակ պայմանադը-րոց խմբագրութեան համար ի-րեն դիմողները գոհ պիտի լինին :

ՈՒՍՈՒՄՆ

ԳՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅ

Ըստ վարդապետութեան Հայաս-տանեայց Առաքելական Ս. Եկե-ղեցւոյ :

Յօրինեաց

Սահակ Ա. Խանճեան

Վաւերացմամբ Ազգ. կրօն. ժողովոյ կը ծախուի ամեն հայ գրա-վաճառաց քով ի գին 60 բարա-յի : Կեդրոնատեղին է Թ. Գա-վաֆեան գրատունը :

Վ Ա Ր Դ Ե Ի Շ Ո Ւ Շ Ա Ն

(Բանաստեղծութիւնք)

Բարձրագոյն և միջին կարգի ու-սանողաց կաղանդի առթիւ իբր նը-ւեր տրուելու խիստ յարմարագոյն է և միանգամայն կրնայ իբրեւ դասա-գիրք գործածուիլ : Գինն է 5 դէկէ-

Շատ գնողներու գոհացուցիչ զեղջ կը տրուի :

Կեդրոնատեղին է Ձ. Թորոսեան գրատունն , մեծ մաքսի կարգ թ. 48-կը գտնուի նաեւ բոլոր գրավաճառաց քով :

